

| Vizsgálat neve                                     | Mintavétel                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Mintavétel indikációja                                 | Mintavételi eszköz, transzport eszköz és térfogat                                                         | Tárolás, szállítás                                                                                | Negatív eredmény |       |       |          | Pozitív eredmény |       |       |          | Megjegyzés |
|----------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|-------|-------|----------|------------------|-------|-------|----------|------------|
|                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                        |                                                                                                           |                                                                                                   | Baktérium        | Gomba | Vírus | Parazita | Baktérium        | Gomba | Vírus | Parazita |            |
| Környezeti hatásokra érzékeny kórokozók kimutatása | <p><b>Cervix, urethra, anogenitalis váladék, tályog bennék, vizelet minta vétele</b><br/> <b>Chlamydia trachomatis</b> antigén vagy nukleinsav kimutatás céljából:</p> <p>A mintavétel leggyakrabban <b>cervixből</b>, vagy <b>urethrából</b> történik tamponnal. A páciens a mintavétel előtt min. 1-2 óráig ne ürítsen vizeletet, a cervixből vagy az urethra felszínéről a nyákot töröljük le, majd a chlamydia mintavételhez kiadott speciális tampont vezessük be az endocervicalis csatornába 1-1,5 cm vagy az urethrába 2-4 cm mélyen, forgassuk 5-10 másodpercig azonos irányba (hogy elegendő hámsejtet sorjünk le), majd óvatosan a környéki területek érintése nélkül húzzuk ki a mintavevőt és helyezzük a választott módszernek megfelelő transzport csőbe.</p> <p><b>Vizelet minta:</b> A mintavétel előtt a beteg 2 órával ne ürítsen vizeletet. Gyűjtsünk 10-50 ml első sugár vizeletet egy tiszta tartósítószer mentes polipropilén csőbe. Férfiaknál a noninvazív vizeletminta vétele javasolt. Nőknél a cervix minta mellett 2. mintaként jöhet szóba vizelet minta.</p> <p><b>Tályog bennék, anogenitalis minta</b> esetén is használjuk a kiadott transzportközeget, a mintát anogenitalis minta esetén a mellékelt tampon segítségével gyűjtsük az érintett területről, míg tályog bennék esetén nagyobb mennyiségű váladékot vagy a transzportközegbe juttatva vagy steril csőben küldjük a laboratóriumba.</p> | Cervicitis<br>Urethritis<br>Conjunctivitis<br>PID stb. | <p>Speciális tampon</p> <p>Speciális transzport közeg</p> <p>Tartósítószer mentes műanyag cső-vizelet</p> | <p>ELISA: 2-24 °C-on 24 órán belül a laboratóriumba küldendő</p> <p>PCR: 2-8 °C-on max. 5 nap</p> | 1-2 hét          |       |       |          | 1-2 hét          |       |       |          |            |

|                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                         |                                                                                |                                                                                                                                                  |                                                                         |       |  |  |                                                                          |          |  |  |  |
|----------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|-------|--|--|--------------------------------------------------------------------------|----------|--|--|--|
|                                                                      | <b><u>Mycoplasma hominis, Ureaplasma sp.</u></b><br>Megfelelő minőségű transzport táptalajban { a laboratóriumban alkalmazott módszerek megfelelő kitekhez alkalmazandó ( Mycofast Screening RevolutionN kit) speciális transzport közegekben} a minták 2-8 °C-on 56 óráig alkalmasak feldolgozásra. A minták fajtái, vétele megegyezik a <i>C. trachomatis</i> -nál leírtakkal. Sejtdús vizsgálati minta vétele javasolt, mert a kórokozók a hámsejtekhez tapadnak. | Fluor<br>Colpitis<br>Cervicitis<br>Urethritis<br>Endometritis<br>Kismencedei<br>gyulladás (PID)<br>Újszülött intrauterin<br>infekciójának<br>gyanúja<br>Szülés utáni<br>endomyometritis | Speciális transzport<br>táptalaj:<br>Mycoplasma<br>transzport medium<br>(UMMt) | Mycoplasma transzport<br>medium (UMMt) 18-25<br>°C-on 20 óráig, 2-8 °C-<br>on 56 óráig alkalmas<br>feldolgozásra                                 | 2 nap                                                                   |       |  |  | 4-5 nap                                                                  |          |  |  |  |
|                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                         | Transzport közeg<br>(Stuart, Amies)                                            | Speciális transzport<br>közeg hiányában 3-4<br>órán belül fel kell<br>dolgozni                                                                   | 2 nap                                                                   |       |  |  | 4-5 nap                                                                  |          |  |  |  |
|                                                                      | <b><u>Neisseria gonorrhoeae:</u></b><br>Pufferolt, nem specifikus transzport táptalaj használata esetén (Stuart, Amies) 6-12 órán túl már nagy mértékben csökken a tenyésztés eredményessége. A mintavétellel párhuzamosan a helyszínen kenet készítése is ajánlott. Száradás után a kenet a laboratóriumba küldendő.                                                                                                                                                | Fluor<br>Colpitis<br>Cervicitis<br>Urethritis                                                                                                                                           | Transzport közeg<br>(Stuart, Amies)                                            | 35-37 °C-on szállítandó,<br>azonnal laboratóriumba<br>küldendő                                                                                   | 3 nap                                                                   |       |  |  | 2-4 nap                                                                  |          |  |  |  |
|                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                         | <i>Neisseria gonorrhoeae</i><br>fertőzés gyanú<br>(kenet)                      | Azonnal laboratóriumba<br>küldendő                                                                                                               | 3 nap                                                                   |       |  |  | 2-4 nap                                                                  |          |  |  |  |
|                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                         |                                                                                |                                                                                                                                                  |                                                                         |       |  |  |                                                                          |          |  |  |  |
| Nőgyógyászati<br>mintákból<br>baktériumok és<br>gombák<br>kimutatása | IUD eszközről aerob baktérium,<br>anaerob baktérium, gomba és<br><i>Mycoplasma hominis, Ureaplasma urealyticum</i> tenyésztése: az eltávolított IUD-t speciális anaerob folyékony transzport közegben kell a laboratóriumba szállítani előzetes megbeszélés után.                                                                                                                                                                                                    | Endometritis<br>Kismencedei<br>gyulladás<br>Ajánlott határidőn<br>túl eltávolított IUD                                                                                                  | Anaerob folyékony<br>transzport közegben                                       | Minél előbb a<br>laboratóriumba kell<br>juttatni a mintát<br>(Anaerob transzport<br>közegekben<br>szobahőmérsékleten<br>max. 48 óráig tárolható) | Aerob<br>baktérium: 2-3<br>nap<br><br>Anaerob<br>baktérium: 2-<br>4 nap | 7 nap |  |  | Aerob<br>baktérium: 2-<br>4 nap<br><br>Anaerob<br>baktérium: 2-<br>6 nap | 2-10 nap |  |  |  |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                        |                                                           |                                                                                                                                                                      |                                                         |       |  |  |                                                         |          |  |  |                                                                                                                                                                                           |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|-------|--|--|---------------------------------------------------------|----------|--|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <i>Mycoplasma hominis</i> ,<br><i>Ureaplasma sp.</i><br>fertőzés gyanú | Speciális transzport táptalaj<br>Transzport közeg         | Transzport közegben: 2-8 °C-on 56 óráig alkalmasak feldolgozásra<br>Speciális transzport közeg hiányában 3-4 órán belül fel kell dolgozni                            | 2 nap                                                   |       |  |  | 2-3 nap                                                 |          |  |  |                                                                                                                                                                                           |
|  | <b>Hüvelyváladék vétele aerob baktérium, gomba, <i>Mycoplasma hominis</i>, <i>Ureaplasma urealyticum</i>, <i>Neisseria gonorrhoeae</i> tenyésztés, valamint bakteriális vaginosis kimutatására:</b><br><u>Colpitis</u> : a hüvelyboltozatban felgyülemlett váladékból kell mintát venni aerob és anaerob tenyésztésre.<br>Mikroszkópos vizsgálathoz 1 db száradás után papírba csomagolt tárgylemezen elkészített kenet szükséges.<br><u>Cervicitis</u> : a cervicális nyák letörlését követően a nyak-csatomában megforgatott mintavetőt kell beküldeni. A cervicális mintavétel során kerüljünk el a hüvelyi mintavétellel történő kontaminációt.<br><u>Gyermekgyógyászati minta</u> : a vulváról tamponnal levett minta alkalmas a tenyésztésre is, a mikroszkópos vizsgálathoz kenet készítése szükséges.<br><br>A genitáliákon alacsony csíraszámban normál flóráként előforduló, nagy csíraszámban kórokozó mycoplasmák és ureaplasmák kimutatása speciális transzport táptalajban levett mintákból lehetséges.<br><i>Neisseria gonorrhoeae</i> fertőzés gyanújakor perianalis törlés és garatváladék ezirányú vizsgálata is javasolt a cervix és urethra mintavétel mellett. A mintavétellel párhuzamosan a helyszínen kenet készítése is ajánlott. Száradás után a kenet a laboratóriumba küldendő | Fluor<br>Colpitis<br>Cervicitis                                        | Steril mintavető tampon<br>Transzport közeg<br>Tárgylemez | Transzport közegben: 2-8 °C-on 24 óráig alkalmasak feldolgozásra                                                                                                     | 1-2 nap<br><br>BV tenésztés: 5 nap<br>BV kenet: 1-2 óra | 7 nap |  |  | 2-3 nap<br><br>BV tenésztés: 5 nap<br>BV kenet: 1-2 óra | 2-10 nap |  |  | Anaerob tenyésztést bakteriális vaginosis igazolására csak előzetes mikroszkópos vizsgálat alapján végzünk, abban az esetben, ha a kenetben bakteriális vaginosisra jellemző kép látható. |
|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <i>Mycoplasma hominis</i> ,<br><i>Ureaplasma sp.</i><br>fertőzés gyanú | Speciális transzport táptalaj<br>Transzport közeg         | Transzport közegben: 2-8 °C-on 56 óráig alkalmasak feldolgozásra<br>Speciális transzport közeg hiányában 3-4 órán belül fel kell dolgozni                            | 2 nap                                                   |       |  |  | 2-3 nap                                                 |          |  |  |                                                                                                                                                                                           |
|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <i>Neisseria gonorrhoeae</i> fertőzés gyanú (tenyésztés)               | Speciális táptalaj<br>Transzport közeg                    | 35-37 °C-on CO <sub>2</sub> -os miliőben 6-12 órás előinkubáció után szállítás azonos körülmények között<br>35-37 °C-on szállítandó, azonnal laboratóriumba küldendő | 3 nap                                                   |       |  |  | 2-4 nap                                                 |          |  |  |                                                                                                                                                                                           |
|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <i>Neisseria gonorrhoeae</i> fertőzés gyanú (kenet)                    | Tárgylemez                                                | Azonnal laboratóriumba küldendő                                                                                                                                      | 1-2 óra                                                 |       |  |  | 1-2 óra                                                 |          |  |  |                                                                                                                                                                                           |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                             |                                                   |                                                                                                                                           |                                                                          |       |  |         |                                                                          |          |  |  |  |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|-------|--|---------|--------------------------------------------------------------------------|----------|--|--|--|
|  | Nőgyógyászati punktátumok (Bartholin mirigy, kismedencei tályogok) vétele<br>aerob baktérium, anaerob baktérium, gomba és <i>Mycoplasma hominis</i> , <i>Ureaplasma urealyticum</i> tenyésztés<br>céljából: aspirátumot, punkciós mintát fecskendőben, vagy transzport közegben kell a laboratóriumba szállítani. Nagyobb térfogatú minták esetében a légtelenített és légmentesen lezárt fecskendőbe vett minta a legalkalmasabb a bakteriológiai tenyésztésre. Láz esetén hemokultúra vizsgálat is szükséges. | Endometritis<br>Kismedencei gyulladás                                       | Steril tű<br>Steril fecskendő<br>Transzport közeg | Minél előbb a laboratóriumba kell juttatni a mintát (Anaerob transzport közegben szobahőmérsékleten max. 48 óráig tárolható)              | <u>Aerob baktérium:</u> 2-3 nap<br><br><u>Anaerob baktérium:</u> 2-4 nap | 7 nap |  |         | <u>Aerob baktérium:</u> 2-4 nap<br><br><u>Anaerob baktérium:</u> 2-6 nap | 2-10 nap |  |  |  |
|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <i>Mycoplasma hominis</i> ,<br><i>Ureaplasma urealyticum</i> fertőzés gyanú | Speciális transzport táptalaj<br>Transzport közeg | Transzport közegben: 2-8 °C-on 48 óráig alkalmasak feldolgozásra<br>Speciális transzport közeg hiányában 3-4 órán belül fel kell dolgozni | 2 nap                                                                    |       |  | 2-3 nap |                                                                          |          |  |  |  |
|  | Lochia mintából aerob baktérium, anaerob baktérium, gomba és <i>Mycoplasma hominis</i> , <i>Ureaplasma urealyticum</i> tenyésztése: tamponnal levett, transzport közegbe helyezett minta a megfelelő a feldolgozásra.                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Újszülött intrauterin infekciójának gyanúja<br>Szülés utáni endomyometritis | Tamponos mintavevő<br>Transzport közeg            | Minél előbb a laboratóriumba kell juttatni a mintát (Anaerob transzport közegben szobahőmérsékleten max. 48 óráig tárolható)              | <u>Aerob baktérium:</u> 2-3 nap<br><br><u>Anaerob baktérium:</u> 2-4 nap | 7 nap |  |         | <u>Aerob baktérium:</u> 2-4 nap<br><br><u>Anaerob baktérium:</u> 2-6 nap | 2-10 nap |  |  |  |
|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <i>Mycoplasma hominis</i> ,<br><i>Ureaplasma urealyticum</i> fertőzés gyanú | Speciális transzport táptalaj<br>Transzport közeg | Transzport közegben: 2-8 °C-on 48 óráig alkalmasak feldolgozásra<br>Speciális transzport közeg hiányában 3-4 órán belül fel kell dolgozni | 2 nap                                                                    |       |  | 2-3 nap |                                                                          |          |  |  |  |

[illegible]

|           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                        |                                                                                                  |                                                                                                                              |         |  |               |  |         |  |               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|--|---------------|--|---------|--|---------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Virologia | Hüvelyváladék és/vagy cervix minta vétele herpes simplex 1/2 vírus (HSV-1, 2) kimutatás céljából PCR módszerrel: a mintavétel tamponnal történjen speciális vírustranszport médiumba.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | HSV fertőzés gyanúja                                                                   | Speciális transzport közeg                                                                       | A lehető legrövidebb időn belül laboratóriumba küldendő                                                                      |         |  | 72 órán belül |  |         |  | 72 órán belül | Vizsgálat beállítása hetente 2 alkalommal (hétfő, csütörtök). A vizsgálatokat a beérkezett vizsgálati anyagok számától függően a laboratórium által meghatározott munkarend szerint állítjuk be. Sürgős vizsgálatra van lehetőség, ilyen esetben kérjük a sürgősség tényét telefonon előre jelezni szíveskedjen, ezen esetekben leletkiadás 11 óráig beérkezett minta esetén hétköznap még a beérkezés napján vagy az azt követő napon. Sürgős vizsgálat esetén az elszámolt vizsgálat pontértéke az eredeti pontérték háromszorosa. A vizsgálatot csak járóbeteg szakellátás vagy fekvőbeteg-gyógyintézet szakorvosa kérheti. |
|           | Cervixből humán papilloma vírus (HPV) kimutatása molekuláris biológiai módszerrel: az erre a célra kifejlesztett speciális mintavevővel kell a mintát venni. A nyakcsatornában található nyák letörése után (ez a minta bakteriológiai tenyésztésre – aerob, anaerob, mycoplasma, ureaplasma – alkalmas) a speciális mintavevőt 1-1,5 cm-ig bevezetjük a nyakcsatornába. Rotáló mozdulattal, az óra járásának megfelelő irányban 30 másodpercig forgatjuk a mintavevőt, áttöröljük a cervix felszínét, majd óvatosan, hogy a hüvely nyálkahártyájához ne érjen, a mintavevőt kihúzzuk. A mintát speciális transzportközegbe helyezzük, amit a laboratórium bocsát rendelkezésre. A vizsgálatot csak a párhuzamosan kért cytológiai vizsgálat eredményének ismeretében végezheti el térítésmentesen a laboratórium. | Cervix területén látható makroszkópos és/vagy szövettanilag igazolt szöveti elváltozás | Speciális mintavevő (Cervex-Brush®) Speciális transzport közeg (Cobas PCR cell collection media) | A mintát minél előbb a laboratóriumba kell juttatni. A mintát 2-25 °C hőmérsékleten lehet tárolni 1-2 napig a feldolgozásig. | 2-3 hét |  |               |  | 2-3 hét |  |               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

[illegible]